תרומה תשפ"ג
אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שמ"ט

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת תְּרוּמָה, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֲדָר – חֹדֶשׁ הַשִּׂמְחָה שֶׁל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְכִינִים לִקְרַאת קְדֻשַּׁת יוֹם פּוּרִים, שֶׁהוּא יוֹם מְיֻחָד בַּשָּׁנָה.

הִנֵּה יָדוּעַ מַעֲלַת קְדֻשַּׁת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וּכְדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ, פֶּרֶק א) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קלט, טז) "**יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם**" – **זֶה יוֹם כִּפּוּרִים לְיִשְׂרָאֵל**, שֶׁהוּא יוֹם מְיֻחָד בַּשָּׁנָה לִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָךְ יֵשׁ אֶת יוֹם פּוּרִים, שֶׁעָלָיו אִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (תִּקּוּן כא, דַּף נז:): **יוֹם כִּפּוּרִים הוּא כְּ–פּוּרִים – כְּמוֹ יוֹם פּוּרִים**; מְדַמִּים וּמַשְׁוִים אֶת יוֹם כִּפּוּרִים לְיוֹם פּוּרִים, חֲרֵי שֶׁגָּנוּז בְּיוֹם פּוּרִים אוֹר נוֹרָא מְאֹד הַמֵּאִיר עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל מֶשֶׁךְ יְמֵי גָּלוּתָם, וְנוֹתְנִים תִּקְוָה לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְהִיא קְדֻשָּׁה שֶׁלֹּא תִּתְבַּטֵּל מֵעַם יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּכְמַאֲמָרָם זַ"ל (שׁוֹחֵר טוֹב, מִשְׁלֵי ט): **כָּל הַמּוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטֵלִים, וִימֵי הַפּוּרִים לֹא יִהְיוּ נִבְטָלִים לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר** (אֶסְתֵּר ט, כח) "**וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**".

וְהַקְּדֻשָּׁה שֶׁל יוֹם פּוּרִים מַשְׁפִּיעָה עַל חֹדֶשׁ אֲדָר כֻּלּוֹ, וּכְדְאִיתָא בַּיְרוּשַׁלְמִי (רֵישׁ מַסֶּכֶת מְגִלָּה): **כָּל הַחֹדֶשׁ כָּשֵׁר לִקְרִיאַת הַמְּגִלָּה**; אָדָם שֶׁלֹּא תְּהֵא בְּאֶפְשָׁרוּתוֹ מֵחֲמַת אֵיזוֹ סִבָּה לִקְרֹא אֶת הַמְּגִלָּה בְּיוֹם פּוּרִים – י"ד אוֹ ט"ו לַחֹדֶשׁ – בְּדִיעֲבַד יָכוֹל לִקְרוֹתָהּ כְּבָר מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ, מַדּוּעַ? כִּי כָּתוּב (אֶסְתֵּר ט, כב): "**וְהַחֹדֶשׁ**" **אֲשֶׁר נָהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב**, אִם כֵּן מוּפְיָעָה קְדֻשָּׁה עַל כָּל הַחֹדֶשׁ כֻּלּוֹ.

וְהִנֵּה, בְּדֶרֶךְ כְּלָל, פָּרָשַׁת תְּרוּמָה יוֹצֵאת בְּזְמַן זֶה – תְּחִלַּת חֹדֶשׁ אֲדָר, וְרָאוּי לָנוּ לְהָבִין מַהִי מַהוּת **פָּרָשַׁת תְּרוּמָה**, וּמָה הַקֶּשֶׁר וְהַשַּׁיְכוּת שֶׁלָּהּ אֶל **חֹדֶשׁ אֲדָר**, וּמַה זֶּה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה.

פָּרָשַׁת תְּרוּמָה הִיא פָּרָשָׁה שֶׁל בִּנְיָן הַמִּשְׁכָּן; הַמִּשְׁכָּן הוּא מָקוֹם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קָבַע שֶׁיִּהְיֶה שָׁם הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה, אָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁלִּפְנֵי שֶׁהָיָה הַחֵטְא וְהַיְרִידָה, הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה הָיְתָה שׁוֹרָה אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲבָל מֵאָז שֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא יָכְלוּ לְהַחֲזִיק חָזָק בַּקְּדֻשָּׁה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבְיָכוֹל צִמְצֵם אֶת עַצְמוֹ בְּמָקוֹם מְסֻיָּם, שֶׁאָמְנָם "**מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ**" (יְשַׁעְיָהוּ ו, ג), אֲבָל יֵשׁ מָקוֹם שֶׁבּוֹ מְצֻמְצָם בְּיוֹתֵר קְדֻשַּׁת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַבֵּר אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה – זֶה מַשְׁפִּיעַ עָלָיו מִמֵּילָא, מִגְּדֶל הַקְּדֻשָּׁה הַשּׁוֹרָה שָׁם, וְהוּא זוֹכֶה מַמָּשׁ לְהַרְגִּישׁ אֶת זֶה בְּאֹפֶן מַמָּשִׁי, וּכְמוֹ שֶׁאָדָם מִמַּשְׁמֵשׁ וּמַרְגִּישׁ דָּבָר גַּשְׁמִי – שֶׁלֶחֶן, כִּסֵּא וְכוּ׳ – כֵּן יֵשׁ מָקוֹם שֶׁל הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה, שֶׁל גִּלּוּי שְׁכִינָה, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מַגִּיעַ לְשָׁם, כָּל נִשְׁמָתוֹ מַרְגִּישָׁה אֶת הָאֱלֹקוּת בְּאֹפֶן מַמָּשִׁי!

וְדַוְקָא 'נִשְׁמָתוֹ', כִּי זֶה עִקַּר הָאָדָם, וְכִי הָעִקָּר אֵצֶל הָאָדָם זֶה הַגּוּף שֶׁלּוֹ?... זֶה שֶׁהוּא טוֹעֵם טַעַם שֶׁל אֹכֶל, רוֹאֶה מַשֶּׁהוּ מְעַנְיֵן, שׁוֹמֵעַ, מֵרִיחַ, זֶה הָאָדָם?! הֲלֹא יֵשׁ נְשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה שֶׁל אָדָם הִיא חֵלֶק מֵאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִיא תָּמִיד צְמֵאָה וּרְעֵבָה לְהַרְגִּישׁ אֵיזוֹ חִיּוּת וְטַעַם שֶׁל דְּבֵקוּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה שֶׁנִּבְנֶה מִשְׁכָּן – וְאַחַר כָּךְ מִקְדָּשׁ – שֶׁשָּׁם יִהְיֶה מָקוֹם שֶׁל גִּלּוּי אֱלֹקוּת יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, שֶׁאָדָם יֵדַע שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה מָקוֹם, וְאִם הוּא רוֹצֶה לְהִתְקָרֵב וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה – עַל יְדֵי שֶׁמִּתְקָרֵב אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה, זוֹכֶה לָזֶה!

וְהִנֵּה עַתָּה, בִּזְמַן הַגָּלוּת, כְּשֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ לְעֵינֵינוּ, הֵיכָן הוּא הַמָּקוֹם שֶׁל מִשְׁכַּן הַשְּׁכִינָה? הֲרֵי כְּלָל גָּדוֹל מָסוּר בְּיָדֵינוּ: **הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית**, וְאִם יֵשׁ אֶת פָּרָשַׁת תְּרוּמָה וּבָהּ מְבֹאָר מְקוֹם הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה, מֻכְרָח לִהְיוֹת שֶׁכָּךְ נִמְשָׁךְ תָּמִיד, בְּלִי הֶפְסֵק, אוּלַי זֶה בְּצוּרָה קְצָת אַחֶרֶת וְשׁוֹנָה, אֲבָל מֻכְרָח שֶׁזֶּה נִמְצָא! אִם כֵּן, מַהוּ מִשְׁכַּן הַשְּׁכִינָה בְּיָמֵינוּ?

מוֹהַרְא״שׁ הַקָּדוֹשׁ הָיָה רָגִיל תָּמִיד לְהַזְכִּיר אֶת דִּבְרֵי הָרַמְּ״ק [רַבִּי מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵּירוֹ זַ״ל]: **מְקוֹם הַמִּשְׁכָּן הוּא הַמִּשְׁכָּן שֶׁל הַצַּדִּיק**; מָקוֹם שֶׁהַצַּדִּיקִים מְגַלִּים אֱלֹקוּת, מְדַבְּרִים מֵאֱלֹקוּת, מְלַמְּדִים אֱלֹקוּת לִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה הַמָּקוֹם שֶׁל הַשְּׁכִינָה! וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהָבִין שֶׁזֶּה כָּל הַמֶּסֶר שֶׁהַצַּדִּיקִים מְנַסִּים לְמָסֹר לָנוּ! אַתָּה בָּא אֶל הַצַּדִּיק, לָמָּה אַתָּה בָּא? **הַנְּשָׁמָה שֶׁלְּךָ צְמֵאָה וּרְעֵבָה: "תֵּן לִי מַשֶּׁהוּ"**... אָמְנָם לִפְעָמִים

מַרְגִּישׁ הָאָדָם רוּחָנִיּוּת, אַךְ זֶה בְּאֹפֶן זְמַנִּי, אֲבָל הַנְּשָׁמָה מְבַקֶּשֶׁת אֶת הַשִּׁפּוּק וְהַשְׂבִיעָה, וְהֵיכָן מְקַבְּלִים אֶת זֶה? אֵצֶל הַצַּדִּיקִים! הַצַּדִּיקִים מַכְנִיסִים בָּנוּ לְמוּדֵי אֱלֹקוּת, אֵיךְ יִזְכֶּה הָאָדָם לִהְיוֹת תָּמִיד קָשׁוּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וְעַל יְדֵי זֶה אָדָם זוֹכֶה שֶׁמִּתְגַּלֶּה לוֹ דִּבְרֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (שְׁמוֹת כה, ח): ״**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**״, וּפֹה יֶשְׁנוֹ דִּיּוּק מְאֹד חָזָק [כְּשֶׁאָדָם קוֹרֵא זֹאת בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ שָׂם אֶל לִבּוֹ מַה קָּשֶׁה בְּלָשׁוֹן זוֹ]: ״**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ**״ – לָשׁוֹן יָחִיד, לֹא כָּתוּב ׳מִקְדָּשׁוֹת׳, אֶלָּא ׳**מִקְדָּשׁ**׳, ״**וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**״ – מַדּוּעַ כְּתִיב לָשׁוֹן רַבִּים? לְכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּתוּב לָשׁוֹן יָחִיד: ״וְשָׁכַנְתִּי **בְּתוֹכוֹ**״ – תַּעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְאֶשְׁכּוֹן **בְּתוֹכוֹ**, וּמַדּוּעַ לָשׁוֹן רַבִּים?

עַל זֶה כָּתוּב בַּמִּדְרָשׁ [לֹא מוֹצְאִים מִדְרָשׁ כָּזֶה בְּפֵרוּשׁ, אַךְ מוּבָא בְּהַרְבֵּה סְפָרִים קְדוֹשִׁים, בֵּינֵיהֶם הַשְּׁלָ״ה הַקָּדוֹשׁ]: ׳**בְּתוֹכוֹ׳ לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא ׳בְּתוֹכָם׳, בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל**; כְּלוֹמַר, עוֹשִׂים **מִקְדָּשׁ** כְּדֵי שֶׁאָדָם יִזְכֶּה שֶׁהַשְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה תִּשְׁרֶה **בְּתוֹכוֹ**, וְזוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּכָל דּוֹר, וְזוֹ הָיְתָה תַּכְלִית בִּנְיַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁאָדָם הָיָה מַגִּיעַ לַמִּשְׁכָּן – בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר, אוֹ אַחַר כָּךְ בַּמִּשְׁכָּן שִׁילֹה, עַד שֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ – וְהִרְגִּישׁ כָּזֹאת אֱלֹקוּת, עַד שֶׁהָפַךְ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, הוּא הִתְחִיל לְהַרְגִּישׁ ״הִנֵּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִתִּי!״ הוּא הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, כִּבְיָכוֹל, לְהַטְעִין אֶת הַמַּצְבֵּר... עַד עַכְשָׁו הָיָה קְצָת חָלוּשׁ בְּעִנְיְנֵי קְדֻשָּׁה, הָיָה אָדָם שֶׁהוּא לֹא כָּל כָּךְ רָגִישׁ לְדְבָרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְכָזֶה מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ שָׁם גִּלּוּי שְׁכִינָה בְּצוּרָה מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה, הוּא מַתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר וְלַחֲשֹׁב ״וְכִי יֵשׁ דָּבָר כָּזֶה? יֵשׁ כָּזֶה אוֹר שֶׁל גִּלּוּי שְׁכִינָה?״ אֲנִי כָּל הַזְּמַן טָרוּד, עָסוּק, מֻטְרָד בְּכָל מִינֵי דְּבָרִים וַעֲסָקִים שׁוֹנִים – נָגִיד אֲפִלּוּ עֲסָקִים טוֹבִים – אֲבָל אַף פַּעַם אֵינֶנִּי מִתְיַשֵּׁב: ״הַאִם יֵשׁ בְּכֹחִי גַּם כֵּן לְהִדַּבֵּק בַּשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה?״...

וּמַה גּוֹרֵם אֶת הַהַסְתָּרָה הַזֹּאת? רִבּוּי מְנִיעוֹת וּבִלְבּוּלִים שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לָאָדָם בְּעִקָּר אֶת הַחִסָּרוֹן בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה...

שִׂמְחָה זֶה עִקַּר הַבִּנְיָן שֶׁל הָאָדָם, זֶה מַה שֶּׁנּוֹתֵן לוֹ אֶת הַכֹּחַ לְהַרְגִּישׁ בֶּאֱמֶת כְּשֶׁמְּבִיאִים לוֹ קְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה: כְּשֶׁהוּא עָצוּב וְשָׁבוּר – זֶה מַה שֶּׁחוֹסֵם מִמֶּנּוּ אֶת הָאוֹר הַזֶּה!

כְּשֶׁאוֹמְרִים עַל אָדָם שֶׁהוּא ׳עָצוּב וְשָׁבוּר׳, בַּל נִטְעֶה לַחֲשֹׁב שֶׁזּוֹ סְתִירָה לְעִנְיַן שֶׁל ׳לֵב נִשְׁבָּר׳, רַבֵּנוּ כְּבָר הִזְהִיר אוֹתָנוּ בְּשִׂיחוֹת הָרַ״ן (סִימָן מא): **לֵב נִשְׁבָּר וְעַצְבוּת אֵינוֹ עִנְיָן אֶחָד כְּלָל, כִּי לֵב נִשְׁבָּר הוּא בַּלֵּב, אֲבָל עַצְבוּת הוּא בָּא מִן הַטְּחוֹל, וְעַצְבוּת שֶׁהוּא מֵהַטְּחוֹל הִיא סְטָרָא אַחֲרָא וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ, אֲבָל לֵב נִשְׁבָּר הוּא חָבִיב לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי לֵב נִשְׁבָּר יָקָר מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ**; ׳לֵב נִשְׁבָּר׳ הַיְנוּ שֶׁאָדָם מִשְׁתּוֹקֵק: **אַיֵּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּל כָּךְ רָצִיתִי לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ!** לֹא עָצוּב, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא מָלֵא בְּתִקְוָה, חֵשֶׁק, רָצוֹן וְגַעֲגוּעִים, וְזֶה גּוֹרֵם לוֹ לְהִתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ, וְאוּלַי אֲפִלּוּ לִבְכּוֹת: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ!**

וְזֶה מַה שֶּׁמַּמְשִׁיךְ לָאָדָם שִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם, סִימָן מה): **אַחַר לֵב נִשְׁבָּר בָּא שִׂמְחָה, וְזֶה סִימָן אִם הָיָה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר כְּשֶׁבָּא אַחַר כָּךְ לְשִׂמְחָה**; אַחַר שֶׁשָּׁפַךְ לִבּוֹ, וְהוֹצִיא כִּסּוּפָיו מִן עֹמֶק הַלֵּב, אִם הוּא מִתְמַלֵּא אַחַר כָּךְ בְּשִׂמְחָה – זֶה הַסִּימָן שֶׁהָיָה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר אֲמִתִּי, וְלֹא עַצְבוּת.

כִּי עַצְבוּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, שׁוֹבֶרֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, יֵשׁ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה סִבּוֹת וּטְעָמִים לָאָדָם לָמָּה הוּא עָצוּב – ״אֲנִי לֹא כְּמוֹ שֶׁרָצִיתִי לִהְיוֹת, מִתְגַּבֵּר עָלַי הַיֵּצֶר הָרָע, בַּבַּיִת אֵין שָׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁצְּרִיכִים, הַפַּרְנָסָה קָשָׁה, יְלָדִים, נַחַת מִילָדִים״... יֵשׁ כָּל מִינֵי סִבּוֹת הַגּוֹרְמוֹת לָאָדָם לִמְעָט קְצָת אֶת הַשִּׂמְחָה שֶׁלּוֹ, **וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת תָּמִיד עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל הָאָדָם: לַחְתֹּר תָּמִיד חֲזָרָה אֶל הַשִּׂמְחָה!** נָכוֹן, עוֹבֵר עָלַי עַכְשָׁו מַשֶּׁהוּ קָשֶׁה וְלֹא כָּל כָּךְ נָעִים, אֲבָל אֲנִי בָּטוּחַ בְּכֹחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֶזְכֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל זֶה! אֲנִי אֲנַצֵּחַ! אֲנִי אֶעֱבֹר אֶת זֶה! יֵשׁ לִי אֱמוּנָה וּבְטָחוֹן! אֶת הַמֶּסֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה הַצַּדִּיקִים מְשַׁדְּרִים לָנוּ – שֶׁאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, וְיֵשׁ דֶּרֶךְ לָצֵאת מֵהַבְּעָיָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ!

וְהַמֻּטָּר לְמִדַּד בֶּאֱמֶת הַאִם אָדָם הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַזֹּאת – הוּא **הַשִּׂמְחָה**; אוּלַי עַדַיִן לֹא זָכִית בִּשְׁלֵמוּת לְמַה שֶּׁרָצִיתָ, אֲבָל אַתָּה מָלֵא בֶּאֱמוּנָה וּבְטָחוֹן שֶׁתִּזְכֶּה סוֹף כָּל סוֹף, וּכְבָר מֵעַכְשָׁו אַתָּה שָׂמֵחַ עַל הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת!

הָיָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהַהוּר הַקָּדֵשׁ, וּשְׁמוֹ **רַבִּי אַהֲרֹן קוּבְּלִישְׁטֶער** זַ״ל [מֵהָעִיר קוּבְּלִיטְשׁ; חָמִיו שֶׁל רַבִּי לֵוִי יִצְחָק בֶּנְדֶר זַ״ל], וְהוּא הָיָה אָדָם שָׂמֵחַ בְּאֹפֶן מְיֻחָד וּמְשֻׁנֶּה, רָאוּ עָלָיו שִׂמְחָה בְּאֹפֶן תְּמִידִי, שַׂמָּא תַּחְשְׁבוּ שֶׁהָיָה עָשִׁיר? הוּא הָיָה עָנִי וְאֶבְיוֹן מַמָּשׁ... בֵּיתוֹ הָיָה מָלֵא בִּבְנוֹת שֶׁהָיָה צָרִיךְ

לְהַשִּׂיאָן, וְסָבַל עֲנִיּוּת וְדַחְקוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, אֲבָל בְּכָל זֹאת הָיָה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלֹא רַק הוּא בְּעַצְמוֹ הָיָה בְּשִׂמְחָה – אֶלָּא שִׂמֵּחַ אֶת כָּל הַמִּשְׁפָּחָה וְהַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ, וַאֲפִלּוּ אֶת הַגּוֹיִם, עַד שֶׁרֹאשׁ הָעִיר שֶׁל קוּבְּלִיטְשׁ קָנָה לוֹ פַּעַם פְּרָה בְּמַתָּנָה בְּאָמְרוֹ ״זֶה מַגִּיעַ לְךָ בַּעֲבוּר שֶׁאַתָּה מְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל הָעִיר״...

פַּעַם שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ: רַבִּי אַהֲרֹן, מֵאֵיפֹה אַתָּה מְקַבֵּל אֶת הַכֹּחַ לְשַׂמֵּחַ כָּל כָּךְ תָּמִיד? תָּמִיד רוֹקֵד, שָׂמֵחַ, חִיּוּךְ עַל הַפָּנִים, מֵהֵיכָן הַכֹּחַ הַזֶּה? מִי שֶׁרַק הִתְחִיל לְדַבֵּר אִתּוֹ – נַעֲשָׂה אַף הוּא בְּשִׂמְחָה... כִּי זֶה מְדַבֵּק, אָדָם שֶׁמִּסְתּוֹבֵב עִם חִיּוּךְ עַל הַפָּנִים, וְיֵשׁ לוֹ שִׂמְחָה אֲמִתִּית, זֶה גּוֹרֵם גַּם לַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ שֶׁיִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה.

[לֹא מְדַבְּרִים מֵאָדָם שֶׁהוּא לֵיץ, אֶלָּא אָדָם שֶׁהוּא שָׂמֵחַ; יֵשׁ הַחוֹשְׁבִים לְתַמָּם, שֶׁאָדָם הַמְסַפֵּר כָּל הַזְּמַן בְּדִיחוֹת וְכָל מִינֵי ״וועִרְטְלַאךְ׳ – הוּא שָׂמֵחַ, אֲבָל לֹא כֵּן הוּא, כִּי זֶה הַהֶפֶךְ מֵעִנְיַן שֶׁל שִׂמְחָה. לֵיצָנוּת זֶה דָּבָר שֶׁהָיָה פָּסוּל אֵצֶל רַבֵּנוּ, אֵצֶל רַבֵּנוּ אֵין מָקוֹם לְלֵצָנוּת! **לֵיצָנוּת הִיא מִדָּה עֲמוּקָה מְאֹד שֶׁל מָרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוּת, אָדָם מְכַסֶּה אֶת הַחֹשֶׁךְ שֶׁלּוֹ בְּמַעֲטֶפֶת בְּדִיחוֹת** וְכוּ׳, **אֵצֶל רַבֵּנוּ לֹא הָיָה מָקוֹם לְזֶה!**

יְתֵרָה מִזּוֹ, אֵרַע פַּעַם שֶׁהִגִּיעַ לְרַבֵּנוּ זַ״ל אָדָם חָשׁוּב, שֶׁהָיָה מִסְתּוֹבֵב אֵצֶל צַדִּיקִים כְּדֵי לְבַדֵּחַ וְכוּ׳, וְרַבֵּנוּ הוֹרָה לְכֻלָּם שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ אֲפִלּוּ חִיּוּךְ, וְהַהוּא הָיָה בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד, יַעַן כִּי הָיָה מֻמְחֶה גָּדוֹל בְּדִבְרֵי בַּדְחָנוּת וְכוּ׳, וּכְשֶׁרַבֵּנוּ רָאָה אֶת הַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁהָיְתָה לוֹ – רַבֵּנוּ עָשָׂה אֵיזֶה חִיּוּךְ קָטָן, וְלֹא יוֹתֵר, אֲבָל שֶׁאָר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיוּ שָׁם הָיָה לָהֶם יִרְאָה מֵרַבֵּנוּ, וְלֹא חִיְּכוּ אֲפִלּוּ מְעַט, כִּפְקוּדַת רַבֵּנוּ, הַלָּה הֵבִין מִיָּד שֶׁאֵצֶל רַבֵּנוּ אֵין מָקוֹם לְזֶה...

אִם כֵּן, לֹא מְדַבְּרִים מֵאָדָם שֶׁעוֹשֶׂה לֵיצָנוּת, אֶלָּא אָדָם שֶׁהוּא שָׂמֵחַ! יֵשׁ לוֹ שִׂמְחָה מְקוֹרִית! לָמָּה הוּא שָׂמֵחַ? כִּי הוּא זוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֻרָב לְרַבֵּנוּ, וְזוֹכֶה לָדַעַת מֵהַלִּמּוּדִים שֶׁל רַבֵּנוּ, שֶׁרַבֵּנוּ אָמַר (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן כד): **מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד!**].

נָשׁוּב לַשְּׁאֵלָה שֶׁשָּׁאֲלוּ אֶת רַבִּי אַהֲרֹן: **מֵהֵיכָן אַתָּה לוֹקֵחַ אֶת הַכֹּחַ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד? מְקַנְּאִים בְּךָ...**

עָנָה וְאָמַר רַבִּי אַהֲרֹן: **חֲבֵרַי אֲנִי וְאַתָּה מַאֲמִינִים שֶׁעוֹד יִהְיֶה טוֹב, מָתַי בְּדִיּוּק זֶה יִהְיֶה – לֹא יוֹדְעִים, אֲבָל כְּשֶׁמַּשִּׂיחַ יָבוֹא – בְּעֶזְרַת ה׳ בְּקָרוֹב – יִהְיֶה טוֹב, כֻּלָּם יִהְיוּ שְׂמֵחִים, אָז אֲנִי לֹא מְחַכֶּה**

לְאוֹתוֹ הַזְּמַן, אֶלָּא אֲנִי לוֹקֵחַ הַלְוָאָה מֵהַשִּׂמְחָה שֶׁתִּהְיֶה – לְהַיּוֹם...

כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ גְּמַ"ח הַלְוָאוֹת לַאֲנָשִׁים שֶׁזְּקוּקִים לְכֶסֶף, כְּשֶׁצָּרִיךְ כֶּסֶף לוֹקֵחַ הַלְוָאָה וּמַחֲזִיר לְאַחַר זְמַן, אוֹתוֹ דָּבָר הָיָה עוֹשֶׂה רַבִּי אַהֲרֹן – לוֹקֵחַ הַלְוָאָה מֵאֵלּוּ הַזְּמַנִּים שֶׁיִּהְיֶה בְּוַדַּאי מְאֹד שָׂמֵחַ, שֶׁאָמְנָם עַתָּה חֲסֵרִים הַפְּבוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲבָל יֵשׁ שִׂמְחָה בְּהַלְוָאָה מֵהַיָּמִים הָעֲתִידִים, וּכְשֶׁהֵם יַגִּיעוּ – יִפְרַע אֶת הַחוֹב בַּחֲזָרָה... יִהְיֶה כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שִׂמְחָה, וְיוּכַל לְהַחֲזִיר אֶת הַכֹּל...

זוֹ אִמְרָה קְדוֹשָׁה שֶׁמְּכִילָה בְּתוֹכָהּ לְמוּד נִפְלָא, שֶׁאָדָם יִהְיֶה שָׂמֵחַ **תָּמִיד**!

וְרַבֵּנוּ מַלְבִּישׁ אֶת זֶה (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָנִים לג וְלד) עַל הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יח, ט) "**וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְיִשְׂרָאֵל**", 'וַיִּחַדְּ' לָשׁוֹן שֶׁל שִׂמְחָה, מַדּוּעַ יִתְרוֹ שָׂמַח? כִּי הוּא הִסְתַּכֵּל '**עַל כָּל הַטּוֹבָה**' – לְמַעְלָה וּלְהַלְאָה מִן הַטּוֹב, דְּהִנֵּה הוּא הָיָה גֵּר וְלֹא נוֹלַד בִּקְדֻשָּׁה, וְאָכֵן הוּא זָכָה לְהִתְגַּיֵּר וּלְהִצְטָרֵף לְעַם יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אוּלַי הָיוּ לוֹ סִבּוֹת לֹא לִהְיוֹת כָּל כָּךְ שָׂמֵחַ, אַךְ הוּא הִסְתַּכֵּל מִכָּל הַטּוֹבוֹת, הוּא הִסְתַּכֵּל עַל הַסּוֹף וְהַתַּכְלִית, עַל כָּךְ שֶׁהוּא זָכָה לְהִתְגַּיֵּר וְלִהְיוֹת חֵלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל; וְאָדָם שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּצוּרָה כָּזֹאת – אֶפְשָׁר לוֹ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

שִׂמְחָה זֶה הַפִּימָן שֶׁהַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה שְׁרוּיָה אֵצֶל הָאָדָם! כָּתוּב (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' טז, כז) "**עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ**" – אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבְיָכוֹל שׁוֹרֶה תָּמִיד 'עֹז וְחֶדְוָה'!

מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין 'עֹז' לְ'חֶדְוָה'? יֶשְׁנוֹ פָּסוּק נוֹסָף (נְחֶמְיָה ח, י): "**חֶדְוַת ה' הִיא מָעֻזְּכֶם**", וְהָעִנְיָן הוּא, כִּי שִׂמְחָה נוֹתֶנֶת לָאָדָם עֹז – עֲזוּת דְּקְדֻשָּׁה! **אָדָם שֶׁהוּא שָׂמֵחַ, יֵשׁ לוֹ כֹּחוֹת בִּלְתִּי מֻגְבָּלוֹת! דְּבָרִים שֶׁהָיוּ נִרְאִים בְּעֵינָיו כִּבְלִתִּי נִתָּנִים לְהִתְרוֹן, עַל יְדֵי הַשִּׂמְחָה הוּא זוֹכֶה לַעֲבֹר, לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל הַכֹּל! אָדָם שֶׁהוּא שָׁבוּר וְעָצוּב – הוּא שׁוֹרֶה בְּיֵאוּשׁ שֶׁגּוֹרֵם לוֹ לְמַעֵט בִּיכוֹלְתָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה – אֵין דָּבָר שֶׁעוֹמֵד בִּפְנָיו! הוּא יַגִּיעַ לְהַכֹּל!**

זוֹ מַעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁעָלֶיהָ כְּתִיב "**חֶדְוַת ה' הִיא מָעֻזְּכֶם**", הַיְנוּ שֶׁזֶּה נוֹתֵן לָאָדָם כֹּחוֹת בִּלְתִּי מֻגְבָּלוֹת.

וּפָסוּק זֶה נֶאֱמַר דַּוְקָא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה [כַּמּוּבָא בַּפְּסוּקִים שָׁם גַּבֵּי עֶזְרָא הַסּוֹפֵר וְכוּ'], וְרַבֵּנוּ הִזְכִּיר אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה גַּבֵּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ, כִּדְאִיתָא בְּחַיֵּי מוֹהַר"ן (סִימָן תג): **וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת עַל רֹאשׁ**

הַשָּׁנָה רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד. "אִכְלוּ מַעֲדַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים כִּי חֶדְוַת ה' הִיא מָעֻזְּכֶם" (נְחֶמְיָה ח'), **וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה**; וּבָזֶה מְגַלֶּה רַבֵּנוּ, שֶׁבְּוַדַּאי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צָרִיךְ לִהְיוֹת עִם לֵב נִשְׁבָּר, וּלְבַקֵּשׁ וְכוּ', אֲבָל יַחַד עִם זֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה!

רַבֵּנוּ הוּא הַ'צַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם', שֶׁמְּגַלֶּה שֶׁאֵין שׁוּם סְתִירָה בֵּין הַמִּדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁעוֹבְדִים בָּהֶן אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר, וְיִהְיֶה מָלֵא בְּפוּפִים וְנַעֲנוּעִים אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּבְאוֹתוֹ זְמַן גַּם לִהְיוֹת שָׂמֵחַ!

וְאַדְרַבָּה, זוֹ עִקַּר שִׂמְחָתוֹ שֶׁל אָדָם, לֹא שֶׁהוּא שָׂמֵחַ מֵאֵיזֶה דָּבָר צָדָדִי, שֶׁאָבֵן בָּאֱמֶת זֶה גּוֹרֵם לוֹ שִׂמְחָה, לְמָשָׁל כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת אֵיזוֹ 'שִׂמְחָה' – בְּרִית מִילָה, פִּדְיוֹן הַבֵּן, חֲתֻנָּה [שְׂמָחוֹת שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד לְעַם יִשְׂרָאֵל!], שֶׁבְּוַדַּאי זֶה מוֹסִיף שִׂמְחָה, אֲבָל אִם אָדָם יִתְלֶה אֶת הַשִּׂמְחָה רַק בָּאֵרוּעַ הַזֶּה, הֲרֵי זוֹ שִׂמְחָה זְמַנִּית, כִּי הִנֵּה הָיְתָה 'שִׂמְחָה' – וְזֶה נִגְמַר... מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ לְ'מְקוֹר הַשִּׂמְחָה', זוֹ שִׂמְחָה אֲמִתִּית!

אַגַּב, זֶהוּ שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַסֵּפֶר שֶׁחִבֵּר מוֹהֲרָא"ש עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה: **מְקוֹר הַשִּׂמְחָה**, כִּי אִם אָדָם עוֹלֶה וְחוֹזֵר אֶל 'מְקוֹר הַשִּׂמְחָה' – שֶׁהִיא בָּאָה מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זוֹ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת, וְזוֹ שִׂמְחָה הַכּוֹלֶלֶת אֶת כָּל הַשִּׂמְחוֹת, שֶׁאָדָם מַתְחִיל לְהַרְגִּישׁ שֶׁהוּא נִמְצָא אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

שֶׁזּוֹ הָיְתָה תְּחִלַּת הַכַּוָּנָה, שֶׁכָּךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד יַרְגִּישׁ, וְכַנַּ"ל בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבַּתְּחִלָּה הָיְתָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁהֵם חָטְאוּ – הֶצְרִכוּ לְצַמְצֵם אֶת זֶה בְּמָקוֹם מְיֻחָד, בַּמִּשְׁכָּן וּבַמִּקְדָּשׁ – וּכְדִבְרֵי הָרַמַּ"ק: אֵצֶל הַצַּדִּיקִים – וְשָׁם זוֹכִים לְקַבֵּל אֶת כָּל זֶה וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת זֶה אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

כִּי הִנֵּה, בִּזְמַן הַמִּשְׁכָּן בַּמִּדְבָּר, וְאַחַר כָּךְ בְּנוֹב וְגִבְעוֹן, אוֹ בְּמִשְׁכָּן שִׁילֹה [בְּכָל מָקוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ הַמִּשְׁכָּן], לֹא הָיְתָה מִצְוָה לָגוּר לְיַד הַמִּשְׁכָּן... אֵין מִצְוָה שֶׁאָדָם יִקְנֶה בַּיִת אוֹ חֶדֶר בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן אוֹ סָמוּךְ לוֹ... "אֲבָל אִם אָדָם יִתְלֶה אֶת הַשִּׂמְחָה רַק בָּאֵרוּעַ הַזֶּה, הֲרֵי זוֹ שִׂמְחָה זְמַנִּית, כִּי הִנֵּה הָיְתָה 'שִׂמְחָה' – וְזֶה נִגְמָר... מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ לְ'מְקוֹר הַשִּׂמְחָה', זוֹ שִׂמְחָה אֲמִתִּית!

כָּל הַ'גִּלּוּי שְׁכִינָה' הוּא שֶׁמְּגַלִּים לָאָדָם: **הָאוֹר הַזֶּה שֶׁאַתָּה מַרְגִּישׁ כְּשֶׁאַתָּה מַגִּיעַ אֶל הַמִּשְׁכָּן, יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לָקַחַת אֶת זֶה חֲזָרָה אִתְּךָ לְתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלְּךָ!**

שֶׁגַּם בַּבַּיִת שֶׁלְּךָ, בַּחַיִּים הַפְּרָטִיִּים שֶׁלְּךָ, תַּרְגִּישׁ אֶת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, זוֹ הַתַּכְלִית!

וּבָזֶה אָדָם זוֹכֶה לַחֲזֹר אֶל הַכַּוָּנָה הָרִאשׁוֹנָה, שֶׁהַשְּׁכִינָה צְרִיכָה לִהְיוֹת אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְרַק בִּגְלַל שֶׁהָיוּ כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וּדְבָרִים שָׁרְצוּ לְנַתֵּק אוֹתָנוּ מִזֶּה, צִוָּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – כְּפִי חָכְמָה עֶלְיוֹנָה – לְהָקִים מָקוֹם שֶׁבּוֹ יִהְיֶה מְצֻמְצָם הַגִּלּוּי וְהַשִּׁמְחָה הַזֹּאת, אֲבָל לֹא צְרִיכִים לָגוּר שָׁם... לֹא מוֹצְאִים שׁוּם מִצְוָה בָּזֹאת... וְאַדְרַבָּה, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, הָיְתָה מִצְוָה לַעֲלוֹת לָרֶגֶל לִירוּשָׁלַיִם וּלְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה – בִּשְׁלֹשֶׁת הַחַגִּים: פֶּסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת, אֲבָל לֹא שֶׁהָיְתָה מִצְוָה לָגוּר לְיַד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ...

אָמְנָם הָיוּ אֵלּוּ שֶׁגָּרוּ בִּירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה עִנְיָן שֶׁל 'מַעֲמָדוֹת' – שֶׁחִלְּקוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מַעֲמָדוֹת מִכָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל שָׁבוּעַ הָיְתָה מִשְׁמָרָה אַחֶרֶת מַגִּיעָה לִירוּשָׁלַיִם כְּדֵי לְהִתְפַּלֵּל עַל אַחֵיהֶם, שֶׁיִּתְקַבְּלוּ הַקָּרְבָּנוֹת בִּשְׁבִיל כֻּלָּם, אֲבָל לֹא שֶׁאָדָם יָגוּר שָׁם בִּקְבִיעוּת... וְאַפִּלּוּ הַכֹּהֲנִים בְּעַצְמָם, לֹא הָיוּ אוֹתָם כֹּהֲנִים שֶׁעָבְדוּ בִּקְבִיעוּת כָּל הַשָּׁנָה, אֶלָּא חִלְּקוּ אֶת כָּל הַכֹּהֲנִים לְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מִשְׁמָרוֹת.

וְכָל זֶה עַל אוֹתָהּ כַּוָּנָה כַּנַּ״ל, שֶׁיֵּדְעוּ: עַכְשָׁו בָּאנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבוֹדָה – אִם זֶה כֹּהֵן, אִם זֶה לֵוִי, אִם זֶה 'יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם' – אֲבָל אַחַר כָּךְ חוֹזְרִים הַבַּיְתָה, וּמְבִיאִים אֶת הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת אֶל תּוֹךְ הַבַּיִת! מְגַלִּים לַמִּשְׁפָּחָה וּלְכֻלָּם: **הִנֵּה עֲלִיתֶם לָרֶגֶל, וּזְכִיתֶם לִטְעֹם מִן הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה, עַכְשָׁו חוֹזְרִים לַבַּיִת וּמַכְנִיסִים אֵלָיו אֶת כָּל זֶה!**

[לֹא קַל לְהַסְבִּיר אֶת הַהַרְגָּשָׁה שֶׁהָיְתָה בְּשָׁהוּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, בְּיָמֵינוּ אוּלַי קְצָת מְבִינִים זֹאת כְּשֶׁזּוֹכִין בֶּאֱמֶת לַעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם, וְלָבוֹא אֶל הַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי, שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא זָזָה שְׁכִינָה מִמֶּנּוּ, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (שְׁמוֹת רַבָּה ב, ב): **לְעוֹלָם אֵין הַשְּׁכִינָה זָזָה מִכֹּתֶל מַעֲרָבִי, שֶׁנֶּאֱמַר** (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ט) **הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ**; יֵשׁ שָׁם גִּלּוּי שְׁכִינָה!

וּכְמוֹ שֶׁרוֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁבָּאִים לְשָׁם כֻּלָּם, וַאֲפִלּוּ אֵלּוּ שֶׁרְחוֹקִים מְאֹד, וַאֲפִלּוּ – לְהַבְדִּיל – אֻמּוֹת הָעוֹלָם מַגִּיעִים לַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וּמַרְגִּישִׁים שָׁם אֵיזוֹשֶׁהִי הַרְגָּשָׁה מְיֻחֶדֶת, לֹא יוֹדְעִים בְּדִיּוּק מָה... אֲבָל הֵם מַרְגִּישִׁים שָׁם מַשֶּׁהוּ לֹא רָגִיל, וְזֹאת מֵרֹב גִּלּוּי הָאֱלֹקוּת שֶׁנִּשְׁאָר שָׁם].

וּבִזְמַן שֶׁהַמִּשְׁכָּן וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ קַיָּמִים, הָיוּ בָּאִים בְּכָל עֵת מְצֹא לְשָׁם –

אִם זֶה לְהָבִיא קָרְבָּן, אִם זֶה כְּדֵי לִרְאוֹת אֶת עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים בְּאֵיזֶה זְמַן מְסַיָּם – וְכָל זֶה הָיָה עַל מְנָת לִזְכּוֹת 'לְהַטְעִין אֶת הַמַּצְבֵּר', וְלַחֲזֹר הַבַּיְתָה, וְלִמְסֹר אֶת זֶה הָלְאָה, לְחַזֵּק אֶת כֻּלָּם... יֵדְעוּ שֶׁיֵּשׁ כָּזֶה מָקוֹם שֶׁבְּאוֹפֶן תְּמִידִי – 24 שָׁעוֹת בְּיוֹמָהּ – מְשַׁמֵּר אֶת הַמֶּסֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה!

וְכָאן חוֹזְרִים אָנוּ לְדִבְרֵי הָרַמְּ"ק, שֶׁבְּיָמֵינוּ זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל מִשְׁכַּן הַצַּדִּיק, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, שֶׁאָדָם יָכוֹל לוֹמַר: בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, הָיוּ כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם, אֲבָל הַיּוֹם אֵין... לִפְעָמִים אֲנִי עוֹלֶה לִירוּשָׁלַיִם וּמַגִּיעַ אֶל הַכֹּתֶל, אֲבָל אֵין אֶת זֶה בְּפֹעַל מַמָּשׁ... **אוֹמֵר הָרַמְּ"ק שֶׁזּוֹ טָעוּת גְּדוֹלָה מְאֹד! יֵשׁ אֶת קְדֻשַּׁת מִשְׁכַּן הַצַּדִּיקִים, שֶׁבְּדִיּוּק אֶת אוֹתוֹ הַמֶּסֶר הֵם מְשַׁדְּרִים! וְאַדְרַבָּה, מִשָּׁם כְּבָר רוֹאִים דֻּגְמָא חַיָּה אֵיךְ שֶׁאָמְנָם לֹא נִמְצָאִים בְּתוֹךְ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאָסוּר עַכְשָׁו לַעֲלוֹת לְהַר הַבַּיִת וְלִחְיוֹת שָׁם בְּפֹעַל מַמָּשׁ, וְאַף עַל פִּי כֵן יֵשׁ דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת אֶצְלֵנוּ בְּאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁרַק אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים!**

זֶה הַלִּמּוּד הַחִיּוּנִי שֶׁל פָּרָשַׁת תְּרוּמָה – **וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**, שֶׁכְּאָמוּר לְעֵיל הַדִּיּוּק בָּזֶה הוּא מַמָּשׁ חָזָק: מַדּוּעַ כְּתִיב "**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**" וְלֹא 'בְּתוֹכוֹ'? אֶלָּא "**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**" – אֶשְׁכּוֹן בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד! **אַתָּה יָכוֹל לַחֲזֹר הַבַּיְתָה, וּלְגַלּוֹת לְכָל בְּנֵי הַבַּיִת – אִשָּׁה וִילָדִים – "יֵשׁ לָנוּ פֹּה מִשְׁכָּן! יֵשׁ אֶת הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיקִים! יֵשׁ כָּאֵלּוּ חַיִּים שֶׁאֲנַחְנוּ חַיִּים מַמָּשׁ כְּמוֹ מֵעֵין קְדֻשַּׁת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!"...**

שֶׁזֶּה מְקֻשָּׁר לְדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לג.): **כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו** – מַה זֶּה 'דֵּעָה'? לֹא שֶׁאָדָם אוֹמֵר כָּל הַזְּמַן "אֲנִי יוֹדֵעַ", מָה אַתָּה יוֹדֵעַ?!... רַבֵּנוּ הוּא זֶה שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ תָּמִיד: **תַּכְלִית הַיְדִיעָה שֶׁלֹּא נֵדַע** – אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם! אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹקוּת בְּכָל הָעוֹלָם, וַאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם! וְאִם יֵשׁ לְךָ אֶת הַ'דֵּעָה' הַזֹּאת – יֵשׁ לְךָ דַּעַת!

וּבָזֶה כְּלוּלִים כָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁל רַבֵּנוּ: **חֶסֶד, גְּבוּרָה** – הֵן מִדַּת הַחֶסֶד וְהֵן מִדַּת הַדִּין, הַכֹּל מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זֶה נִקְרָא 'דַּעַת' (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ד), **אִם יֵשׁ לְךָ אֶת הַדֵּעָה הַזֹּאת – כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמֶיךָ! נִמְצָא** אִם כֵּן, שֶׁיֵּשׁ בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאֶפְשָׁר לְךָ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת אֶל הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ אַתָּה נִמְצָא.

זֶה הַגִּלּוּי הַתָּמִידִי שֶׁהַצַּדִּיקִים מְגַלִּים לָנוּ, שֶׁיֵּשׁ אֶפְשָׁרוּת כָּזֹאת! אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת כְּמוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ! לְהַרְגִּישׁ שִׂמְחָה בַּחַיִּים, לְגָרֵשׁ פַּעַם וּלְתָמִיד אֶת כָּל הַמְּרִירוּת וְחֹסֶר הַשָּׁלוֹם שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁל אָדָם, שֶׁמִּזֶּה הוּא סוֹבֵל הֲמוֹן, בִּמְקוֹם שֶׁיִּהְיֶה הַבַּיִת מָקוֹם שֶׁל הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה...

שֶׁזּוֹ הַתַּכְלִית שֶׁל אָדָם הַזּוֹכֶה לְהִתְחַתֵּן, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (סוֹטָה יז.): **אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ – שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם**; זוֹ הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה! אוֹתָהּ שְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה! אֲבָל צָרִיךְ שֶׁיִּתְקַיֵּם ׳זָכוּ׳ – אַתֶּם מְכִינִים הַמָּקוֹם שֶׁיִּהְיֶה מֻכְשָׁר לָזֶה, וְאָדָם מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ: **אֲנִי לֹא אַפְסִיק עַד שֶׁאֶזְכֶּה לִרְאוֹת, לִטְעֹם וּלְהַרְגִּישׁ אֶת זֶה, שֶׁהַבַּיִת שֶׁלִּי זֶה הַמָּקוֹם שֶׁל הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה! וַאֲנִי תָּמִיד מוֹדֶד הֵיכָן מְקוֹמִי, וְאִם עֲדַיִן לֹא זָכִיתִי לְכָךְ – אֵינֶנִּי זוֹרֵק אֶת הָאַשְׁמָה עַל אַף אֶחָד, אֶלָּא אִם מִשֶּׁהוּ אָשֵׁם – זֶה אֲנִי, שֶׁעֲדַיִן לֹא זָכִיתִי לְהָבִין וְלִרְאוֹת וּלְהִתְחַשֵּׁב שֶׁפֹּה זֶה מְקוֹם הַשְּׁכִינָה! אוּלַי עֲדַיִן לֹא קִבַּלְתִּי מַסְפִּיק לְמוּדִים מֵהַצַּדִּיקִים, לֹא הִתְקָרַבְתִּי מַסְפִּיק כְּדֵי לִלְמֹד שָׁכָךְ הוּא...** וּמַהִי הָעֲצָה? שֶׁאָדָם יִזְרֹק אֶת הָאַשְׁמָה עַל זֶה אוֹ עַל זוּ?! לֹא! **אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת הַכֹּל לְקַבֵּל עוֹד לְמוּדִים – ״תְּלַמֵּד אוֹתִי, אַדְרַבָּה!״...**

וְאֵיךְ אָדָם יוֹדֵעַ אִם הוּא זָכָה לָזֶה? יִבְדֹּק אֵיפֹה **הַשִּׂמְחָה** שֶׁלּוֹ; הַאִם יֵשׁ שִׂמְחָה? אוּלַי עֲדַיִן לֹא הִגַּעְתָּ לְכָל הַסִּבּוֹת שֶׁגּוֹרְמוֹת שִׂמְחָה, וּכְמוֹ שֶׁמָּצִינוּ אֵצֶל רַבִּי אַהֲרֹן קוֹבְּלִישְׁטֶער הַנַּ״ל, שֶׁעָבַר עָלָיו מַה שֶּׁעָבַר, אֲבָל אָמַר: ״אֲנִי מַאֲמִין שֶׁעוֹד יִהְיֶה הַכִּי שָׂמֵחַ, יַגִּיעַ זְמַן שֶׁתִּהְיֶה שִׂמְחָה הַכִּי גְּדוֹלָה לְלֹא שׁוּם חִפָּרוֹן כְּלָל, וּכְבָר עָכְשָׁו אֲנִי לוֹוֶה מֵאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁיִּהְיֶה״...

לְכְאוֹרָה זֶה נִשְׁמַע כְּמוֹ בְּדִיחָה, אֲבָל לֹא! זֶה מַמָּשׁ כָּךְ! שֶׁאָדָם זוֹכֶה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּתִמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת – ״אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם!״ וְזוֹ הַ׳דַּעַת׳ הָאֲמִתִּית, שֶׁאָדָם ׳לֹא יוֹדֵעַ׳ כְּלוּם, **הִנֵּה אוֹמְרִים לִי לִהְיוֹת שָׂמֵחַ – אֲנִי שָׂמֵחַ!** לָמָּה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ? כִּי אֲנִי יְהוּדִי, וַאֲנִי מַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וַאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיִּהְיֶה טוֹב, וְאִם אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיִּהְיֶה טוֹב – כְּבָר **עָכְשָׁו** טוֹב, הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת מוֹפִיעָה כְּבָר עַתָּה, **בְּרֶגַע זֶה!**

הַכְּלָל, פָּרָשַׁת תְּרוּמָה הִיא פָּרָשָׁה שֶׁנִּקְבְּעָה בַּתּוֹרָה לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְאִם קוֹרִין בָּהּ ״וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי **בְּתוֹכָם**״, זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁיֵּשׁ דֶּרֶךְ לָאָדָם גַּם הַיּוֹם לִבְנוֹת כָּזֶה מִשְׁכָּן וּמִקְדָּשׁ! וְאֵיפֹה? **כֵּן, בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלּוֹ!** הַבַּיִת שֶׁלְּךָ נִקְרָא ׳הַמָּקוֹם הַמְקֻדָּשׁ׳ הַזֶּה! וְהוּא תָּמִיד מְנַסֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶת

הַ׳גְּלוּי שְׁכִינָה׳ הַזֶּה אֶל הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ הוּא נִמְצָא!

וְיכוֹלִין לְקַשֵּׁר זֹאת אֶל הַשִּׂיחָה שֶׁהָיָה רָגִיל מוֹהַרָא״שׁ זי״ע לְהַסְבִּיר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן כד) גַּבֵּי הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁל הָסָבֵי דְּבֵי אַתּוּנָא – חַכְמֵי יָוָן, שֶׁהָיוּ הַמֶּחְקָרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים שֶׁהָיוּ בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְרַבֵּנוּ גִּלָּה גְּלוּיִים נוֹרָאִים בְּתוֹךְ כָּל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁלָּהֶם וְהַתְּשׁוּבוֹת שֶׁעָנָה לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה.

וּבַתּוֹרָה הַנַּ״ל מֵבִיא רַבֵּנוּ אֶת הַשְּׁאֵלָה שֶׁשָּׁאֲלוּ אֵלּוּ הַמֶּחְקָרִים: **אֶמְצָעוּתָא דְּעָלְמָא הֵיכָא?** – הֵיכָן הִיא הַנְּקֻדָּה הַמֶּרְכָּזִית שֶׁל הָעוֹלָם? כְּלוֹמַר, אֵיפֹה נִמְצָא הַמָּקוֹם הֲכִי חָשׁוּב וּמֻשְׁלָם מִכָּל הָעוֹלָם?

זַקְפָא לְאֶצְבָּעֲתֵהּ – הֵרִים רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה אֶת אֶצְבָּעוֹ, **אֲמַר לְהוּ: הָכָא** – כָּאן.

אֲמַרוּ לֵהּ: מִי יֵימַר? – מִי אוֹמֵר שֶׁאָכֵן אַתָּה צוֹדֵק? **אֲמַר: אַיְתוּ אַשְׁלוּ וּמוֹשְׁחוּ** – תָּבִיאוּ מָטָר וְתִמְדְּדוּ...

וְכָךְ פֵּרֵשׁ מוֹהַרָא״שׁ אֶת לְמוּדוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ בָּזֶה:

סָבֵי דְּבֵי אַתּוּנָא הָיוּ פִילוֹסוֹפִים 'חֲכָמִים' [שֶׁבֶּאֱמֶת הֵם טִפְּשִׁים], וְהֵם חָקְרוּ כָּל מִינֵי חֲקִירוֹת וְכוּ', וְרַבֵּנוּ כָּתַב אָמַר, שֶׁהַפִּילוֹסוֹפִים וְהַמֶּחְקָרִים אֵין לָהֶם מְנוּחָה לָרֶגַע, כִּי הֵם תָּמִיד חוֹקְרִים שׁוּב וְשׁוּב "אֲבָל, אֲבָל"... עוֹד חֲקִירָה וְעוֹד חֲקִירָה...

כַּמָּה הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ לֹא לְהִסְתַּבֵּל בְּכָל מִינֵי סִפְרֵי חֲקִירָה, אֲפִלּוּ שֶׁל גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל! רַבֵּנוּ אָמַר לֹא לְהִתְיַחֵם וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל בָּזֶה! זֶה לֹא בִּשְׁבִילֵנוּ! לֹא צְרִיכִים אֶת זֶה!

[אֵלּוּ הַצַּדִּיקִים חִבְּרוּ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ בְּגִלַּל נִסְיוֹנוֹת שֶׁהָיוּ לִבְנֵי אָדָם שֶׁהִגִּיעוּ אֲלֵיהֶם עִם כָּל סְפֵקוֹתֵיהֶם וּבִלְבּוּלֵיהֶם, אֲבָל רַבֵּנוּ אָמַר **לֹא לִנְגֹּעַ בָּזֶה כְּלָל וּכְלָל!**].

לָנוּ יֵשׁ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה – **"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ"!** וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת הָר״ן, סִימָן ה): **"אַשְׁרֵנוּ שֶׁמִּשֶּׁה רַבֵּנוּ ע״ה בָּחַר לָנוּ חֵלֶק טוֹב מְאֹד, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּפָתַח בָּהּ** (בְּרֵאשִׁית א, א) **בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם** וְכוּ' **בְּלִי שׁוּם חֲקִירוֹת וּמוּפְתִים שֶׁלָּהֶם, רַק צִוָּה עָלֵינוּ לְהַאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמוּנָה לְבַד"**; וְלֹא לְהַתְחִיל אֲפִלּוּ לְחַקְרוֹ!

וְאֵלּוּ הַפִּילוֹסוֹפִים כָּל כָּךְ מְלֵאִים בַּחֲקִירוֹת וּשְׁאֵלוֹת עַד שֶׁאֵין לָהֶם שׁוּם שִׂמְחָה כְּלָל וּכְלָל, זֶה אֲפִלּוּ לֹא מַתְחִיל

אֶצְלָם... כִּי תָּמִיד חוֹקְרִים "אֲבָל לָמָּה כָּכָה, וְלָמָּה כָּכָה" וְכוּ'.

וְהִנֵּה, אֵלּוּ הַמֻּחְקָרִים רָאוּ צַדִּיק – רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה, שֶׁהָיָה מִגְּדוֹלֵי הַתְּנָאִים (וּמַעֲלָתוֹ הַגְּדוֹלָה מְבֹאֶרֶת בְּדִבְרֵי הַגְּמָרָא בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת), וְהֶחְלִיטוּ לִשְׁאוֹל לְפָנָיו חֲקִירוֹתֵיהֶם, כִּי רָאוּ דְּמוּת שֶׁל צַדִּיק שֶׁיֵּשׁ אֶצְלוֹ מַשֶּׁהוּ...

[רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר עַל עַצְמוֹ (חַיֵּי מוֹהַר"ן, סִימָן תיח): **"אֵיין 'דַּע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס' בִּין אִיךְ"** (אָבוֹת ב) [אֲנִי הוּא ה"דַּע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס"], מַה זֹּאת אוֹמֶרֶת? כִּי מִי שֶׁזָּכָה לִרְאוֹת אֶת רַבֵּנוּ בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ, אִם הָיָה לוֹ קְצָת רֶגֶשׁ בְּקִדֻּשָּׁה, תֵּכֶף וּמִיָּד הָיוּ בְּטֵלִים מִמֶּנּוּ כָּל הַשְּׁאֵלוֹת וְהַסְּפֵקוֹת – "זֶהוּ, אֵין לִי שׁוּם שְׁאֵלוֹת, אֵין לִי שׁוּם דָּבָר, הַכֹּל מְיֻשָּׁב כְּבָר"...].

וְהִנֵּה הֵם הֵחֵלּוּ לִשְׁאוֹל אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה כָּל מִינֵי שְׁאֵלוֹת, וְהוּא גִּלָּה לָהֶם דְּבָרִים עֲמוּקִים מְאֹד, וְכַמְּבֹאָר בְּכַמָּה תּוֹרוֹת בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן.

וְכָךְ שְׁאָלוּהוּ: **אֶמְצָעוּתָא דְּעָלְמָא הֵיכָא?** – הֵיכָן הוּא הַמָּקוֹם הַמֻּרְכָּזִי וְהֶחָשׁוּב בָּעוֹלָם? [מַדּוּעַ רָצוּ לָדַעַת? אוּלַי גַּם הֵם יִתְקָרְבוּ לְשָׁם...].

זַקְפָא לְאֶצְבָּעֵתֵהּ – רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה הֵרִים אֶת אֶצְבָּעוֹ, **אָמַר לְהוּ:** **הָכָא** – בָּזֶה כְּלוּלִים הַרְבֵּה דְּבָרִים, וְנֹאמַר אֶת הַפֵּרוּשׁ הָרִאשׁוֹן: הֲרֵי הַצַּדִּיק מְדַבֵּר עַכְשָׁו, וְהִנֵּה הוּא מֵרִים אֶת הָאֶצְבַּע וְרוֹמֵז עַל עַצְמוֹ: אַתָּה מְחַפֵּשׂ אֵיפֹה הוּא הַמָּקוֹם? הִנֵּה, מְצָאתָ... **הָכָא!**

כִּי מָה הַצַּדִּיק מְגַלֶּה? שֶׁיֵּשׁ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כָּאן! וּבְדֶרֶךְ רֶמֶז יֵשׁ לוֹמַר, שֶׁלָּכֵן 'הָכָא' הוּא בְּגִימַטְרִיָּא עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ, כְּמִנְיַן שֵׁם הַוָּיָ"ה, כִּי זֶה מַה שֶּׁהַצַּדִּיק מְגַלֶּה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא כָּאן!

מוֹהַרְא"שׁ זי"ע הָיָה מוֹסִיף בְּבֵאוּר הָעִנְיָן: שֶׁהִנֵּה אָדָם תָּמִיד חוֹשֵׁב: אִלּוּ הָיִיתִי עַכְשָׁו בְּמָקוֹם אַחֵר – הָיִיתִי מַגִּיעַ לְזֶה... כֵּן, אֲנִי שׁוֹמֵעַ שֶׁיֵּשׁ דְּבָרִים גְּדוֹלִים, יֵשׁ גִּלּוּי שְׁכִינָה, אֲבָל בְּסֵדֶר, אַגִּיעַ לְזֶה בְּאֵיזֶה זְמַן, בְּאֵיזֶה מָקוֹם אַגִּיעַ לְשָׁם...

אֲבָל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה בָּא וּמְגַלֶּה: **הָכָא!** אַתֶּם כָּאן? אֲנַחְנוּ כָּאן? **פֹּה הַמָּקוֹם!**

זֹאת אוֹמֶרֶת, בְּכָל מָקוֹם שֶׁאָדָם נִמְצָא, עָלָיו לְהִסְתַּכֵּל עַל פְּנִימִיּוּת הָעִנְיָן, אֵיךְ שֶׁ"**מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ**" (יְשַׁעְיָהוּ ו, ג), וֶאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ נִמְצֵאת בְּכָל מָקוֹם! אֵיפֹה שֶׁאַתָּה נִמְצָא עַכְשָׁו! אַתָּה עַכְשָׁו בַּדֶּרֶךְ? אַתָּה בַּבַּיִת? אַתָּה בָּעֲבוֹדָה? אַתָּה בַּכּוֹלֵל? אַתָּה בְּמָקוֹם מְסֻיָּם שֶׁבּוֹ

אַתָּה נִמְצָא, וְאַתָּה שׁוֹאֵל ״תַּגִּיד לִי אֵיפֹה לְהַגִּיעַ?״ לֹא צָרִיךְ לְהַגִּיעַ, אֶלָּא **'הֲכָא' – בַּמָּקוֹם שֶׁאַתָּה נִמְצָא! זֶה 'אֶמְצָעוּתָא דְּעָלְמָא'!**

אָמְרוּ לֵהּ: מִי יֵימַר? – שׁוֹמְעִים כָּזֶה דָּבָר וּתְמֵהִים: מִי אָמַר שֶׁכָּךְ הוּא? **אָמַר: אַיְתוּ אַשְׁלוּ וּמוֹשְׁחוּ** – אוֹמֵר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה: תְּבִיאוּ מֶטֶר וְתַתְחִילוּ לִמְדֹּד... מַסְבִּיר רַבֵּנוּ [כְּפִי שֶׁהָיָה מוֹהֲרָא״ש חוֹזֵר תָּמִיד וּמַסְבִּיר אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה, וְכַמּוּבָא בִּ״שְׁפַת הַנַּחַל״] שֶׁזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאָמַר: **אַיְתוּ אַשְׁלוּ וּמוֹשְׁחוּ** – תְּבִיאוּ חֶבֶל וְתִמְדְּדוּ, מַסְבִּיר רַבֵּנוּ שֶׁ'חֶבֶל' הוּא מִדַּת הַשִּׁמְחָה.

וְזֶהוּ עִנְיָן הָאָמוּר: **לִמְדֹּד הַאִם אַתָּה נִמְצָא בְּמָקוֹם שֶׁל גִּלּוּי אֱלֹקוּת – מוֹדְדִים אֶת זֶה כְּפִי מִדַּת הַשִּׁמְחָה; אִם אַתָּה שָׂמֵחַ – אַתָּה שָׁם! אִם אַתָּה לֹא שָׂמֵחַ – סִימָן שֶׁאַתָּה עֲדַיִן רָחוֹק מְאֹד... אֲבָל אִם תִּהְיֶה שָׂמֵחַ, יִתְגַּלֶּה לְךָ שֶׁאַתָּה בַּמָּקוֹם הֲכִי מֻשְׁלָם בָּעוֹלָם, וְכָל הַקְּדֻשׁוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת נִמְצָאִים סְבִיבְךָ! כָּל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם מְקֻשָּׁרִים לְכָל אָדָם בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא, וּמֵיָד כְּשֶׁהוּא פּוֹשֵׁט אֶת הַלְּבוּשׁ הַגַּשְׁמִי, וּמֵרִים אֶת הַפְּנִימִיּוּת שֶׁלּוֹ – אֶת הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ, מִתְגַּלֶּה לוֹ שֶׁ״הִנֵּה אֲנִי כָּאן, אֲזַי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא אִתִּי, וְכָל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם נִמְצָאִים כָּאן!״...**

וּכְמוֹ שֶׁמּוּבָא אֵצֶל יְחֶזְקֵאל הַנָּבִיא, שֶׁדַּוְקָא כְּשֶׁהוּא יָצָא לְגָלוּת בְּבָבֶל ״עַל נְהַר כְּבָר״ – יָצָא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שָׁם זָכָה לִנְבוּאָה, וְעַל זֶה שׁוֹאֵל הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: אֵיךְ נָבִיא זָכָה לְכָאֵלּוּ גְּלוּיֵי נְבוּאָה בְּחוּץ לָאָרֶץ? הֲרֵי הַכְּלָל הוּא שֶׁכָּל הַנְּבִיאִים הִתְנַבְּאוּ דַּוְקָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?

[וְלָכֵן אֵצֶל יוֹנָה כְּתִיב (יוֹנָה א, ג) ״וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה״, כִּי רָצָה לִבְרֹחַ מִן הַנְּבוּאָה, אָז אֵיךְ פֹּה יְחֶזְקֵאל הַנָּבִיא זוֹכֶה לְכָאֵלּוּ גְּלוּיִים בְּחוּץ לָאָרֶץ, וְלֹא סְתָם נְבוּאָה, אֶלָּא הוּא מְגַלֶּה אֶת כָּל הַמֶּרְכָּבָה הָעֶלְיוֹנָה?...].

עוֹנֶה הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: כְּדֵי לְגַלּוֹת אֶת הָעִנְיָן הָאָמוּר, שֶׁאֶפְשָׁר לְהִדַּבֵּק בַּשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת גַּם בְּחוּץ לָאָרֶץ, כְּשֶׁזּוֹ כָּל הַשְּׁאִיפָה שֶׁל הָאָדָם, כָּל רִכּוּז שִׂכְלוֹ הוּא לְהַגִּיעַ לְזֶה – **זֶה אֶפְשָׁרִי! לֹא מְשַׁנֶּה אֵיפֹה אַתָּה נִמְצָא!**

נִמְצָא אֵפוֹא, שֶׁפָּרָשַׁת תְּרוּמָה שֶׁאָנוּ קוֹרִין בְּכָל שָׁנָה, וּבָהּ חוֹזְרִים בְּכָל פַּעַם עַל בִּנְיַן הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, אֵיךְ בָּנוּ אֶת הַכֹּל [עַתָּה בְּפָרָשַׁת תְּרוּמָה הָיָה אֶת הַצִּוּוּי עַל עֲשִׂיַּת הַכֵּלִים – אֵיךְ זֶה נִרְאָה בַּמִּשְׁכָּן – וְכֵן

אַחַר כָּךְ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ – וּבְפָרָשַׁת וַיַּקְהֵל תִּהְיֶה הָעֲשִׂיָּה בְּפֹעַל מַמָּשׁ שֶׁל כָּל הַכֵּלִים], **כָּל זֶה לְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁזֶּה דָּבָר חַי וְקַיָּם! שֶׁאִם אָדָם בֶּאֱמֶת רוֹצֶה, הוּא יָכוֹל לִזְכּוֹת לְכָזֶה גִּלּוּי שְׁכִינָה כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ!**

וּבָזֶה אָנוּ מַגִּיעִים אֶל קְדֻשַּׁת חֹדֶשׁ אֲדָר, שֶׁהוּא חֹדֶשׁ הַשִּׂמְחָה: פָּרָשָׁתֵנוּ פּוֹתַחַת בַּמִּלִּים "**וְיַקְחוּ לִי תְּרוּמָה**", וְלִכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר "וְיִתְּנוּ" לִי תְּרוּמָה, כִּי הֲרֵי מְדֻבָּר שֶׁבִּקְּשׁוּ נְדָבוֹת לִבְנִיַּת הַמִּשְׁכָּן, אִם כֵּן מַהוּ "וְיִקְחוּ"? אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם בּוֹנִים מִשְׁכָּן, וְזֶה נִרְאֶה שֶׁאַתֶּם **נוֹתְנִים** וּבוֹנִים, אֲבָל בָּזֶה אַתֶּם **לוֹקְחִים** אוֹתִי כְּבְיָכוֹל!

מַמְשִׁיךְ הַמִּדְרָשׁ וְאוֹמֵר: כְּשֶׁאָדָם מוֹכֵר חֻפָּץ, הוּא נַעֲשֶׂה קָצַת עָצוּב, כִּי אָמְנָם קִבֵּל כֶּסֶף עַל הַמֶּכֶר, אֲבָל הוּצְרַךְ לְהִפָּטֵר מֵהַחֻפָּץ; לֹא יְכוֹלִין גַּם אֶת הַחֻפָּץ וְגַם אֶת הַכֶּסֶף... אִם אַתָּה רוֹצֶה לִמְכֹּר, אַתָּה צָרִיךְ לְהִפָּרֵד מֵהַדָּבָר, וּמְקַבֵּל בִּתְמוּרָה כֶּסֶף...

אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ: **הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לִבְנוֹת מִשְׁכַּן, וְזֶה עִנְיָן שֶׁל מְכִירָה, שֶׁהוּא מָכַר לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת, וְכֵן אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהָיְתָה בְּתוֹךְ אֲרוֹן הָעֵדוּת שֶׁהָיָה בַּמִּשְׁכָּן, אֲבָל – אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – אֲנִי מוֹכֵר אֶת עַצְמִי, כְּבְיָכוֹל, בְּיַחַד עִם זֶה! אָכֵן אֲנִי מוֹכֵר, אֲבָל אַתֶּם כְּבְיָכוֹל קוֹנִים אוֹתִי בְּיַחַד!**

זֶהוּ "וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה" – אַתֶּם **לוֹקְחִים** אוֹתִי! שֶׁזֶּה (מִשְׁלֵי ד, ב) "**כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ**" – אַתֶּם מְקַבְּלִים לֶקַח טוֹב, וְכִבְיָכוֹל מְקַבְּלִים אֶת הַמּוֹכֵר בְּיַחַד עִם הַחֻפָּץ!

מֵבִיא הַמִּדְרָשׁ מָשָׁל לָזֶה, וְזוֹ לָשׁוֹן הַמִּדְרָשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה לג, א): **אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, מָכַרְתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי, כְּבְיָכוֹל נִמְכַּרְתִּי עִמָּהּ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה, מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ בַּת יְחִידָה, בָּא אֶחָד מִן הַמְּלָכִים וּנְטָלָהּ, בִּקֵּשׁ לֵילֵךְ לוֹ לְאַרְצוֹ וְלִטֹּל לְאִשְׁתּוֹ. אָמַר לוֹ: בִּתִּי שֶׁנָּתַתִּי לְךָ יְחִידִית הִיא, לְפָרֵשׁ מִמֶּנָּה אֵינִי יָכוֹל, לוֹמַר לְךָ אַל תִּטְלָהּ אֵינִי יָכוֹל לְפִי שֶׁהִיא אִשְׁתֶּךָ, אֶלָּא, זוֹ טוֹבָה עֲשֵׂה לִי, שֶׁכָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ קִיטוֹן אֶחָד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאָדוּר אֶצְלְכֶם, שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְהַנִּיחַ אֶת בִּתִּי.**

מְסַיֵּם הַמִּדְרָשׁ: **כָּךְ אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, נָתַתִּי לָכֶם אֶת הַתּוֹרָה, לְפָרֵשׁ הֵימֶנָּה אֵינִי יָכוֹל** – יַעַן כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, **לוֹמַר לָכֶם אַל תִּטְלוּהָ אֵינִי יָכוֹל, אֶלָּא**

בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בַּיִת אֶחָד עֲשׂוּ לִי שֶׁאָדוּר בְּתוֹכוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כה, ח) **וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ** – וְעַל יְדֵי זֶה, לְכָל מָקוֹם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים, אֲנִי שָׁם עִמָּכֶם!

בְּעֵת שָׁהוּת עַם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר – הָיָה הַמִּשְׁכָּן בַּמִּדְבָּר, בְּעֵת שֶׁהָיוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַיִם – הָיָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאַחַר כָּךְ – אוֹתוֹ דָּבָר, **״וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם״** – אֱהְיֶה שָׁם! **אִם אָדָם מֵכִין מָקוֹם בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלּוֹ, שֶׁשָּׁם הַכֹּל בָּנוּי עַל פִּי רְצוֹן ה׳, הַבַּיִת בְּעַצְמוֹ, כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁל הַבַּיִת, הַהֲלָכוֹת שֶׁל הַנְהָגַת הַבַּיִת, הַכֹּל עַל פִּי הַהֲלָכָה, עַל פִּי הַטָּהֳרָה, הָאֹכֶל בְּכַשְׁרוּת מְלֵאָה, הַחִנּוּךְ שֶׁל הַיְלָדִים בַּצּוּרָה הֲכִי מֻשְׁלֶמֶת, זֶה נִקְרָא שֶׁאָדָם מַשְׁכִּין אֶת הַשְּׁכִינָה שָׁם!**

שֶׁזֶּה סוֹד הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּשְׁכָּן: **הָאָרוֹן** – אָדָם זוֹכֶה לִלְמֹד בְּתוֹךְ הַבַּיִת, **הוּא לוֹמֵד בַּי״ת בְּתוֹךְ הַבַּיִת!** שֶׁבָּזֶה הוּא מַמָּשׁ מְחַזֵּק אֶת כָּל קִירוֹת הַבַּיִת!

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ אָנוּ מוֹצְאִים דָּבָר נִפְלָא: אֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁעַל יָדָם הֵקִימוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַקְּרָשִׁים, כִּלְשׁוֹן הַפָּסוּק (שְׁמוֹת כו, טו): **וְעָשִׂיתָ אֶת הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים**, וְכֵן (שָׁם, יז): **שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד** וְגוֹ׳, וְהִנֵּה הַתַּרְגּוּם שֶׁל ׳קֶרֶשׁ׳ הוּא ׳דַּפָּא׳, כִּלְשׁוֹן הַתַּרְגּוּם עַל ״וְעָשִׂיתָ אֶת הַקְּרָשִׁים״ – ׳וְתַעְבֵּד יָת דַּפַּיָּא׳, וְכֵן: ״שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד״ – ׳תַּרְתֵּין צִירִין לְדַפָּא חַד׳; זֶה פֶּלֶא, אֲבָל זֶה הַתַּרְגּוּם שֶׁל ׳קֶרֶשׁ׳ – דַּף! לִפְעָמִים יֵשׁ ״עֶשְׂרִים קְרָשׁ״ (שָׁם, כ) – ׳עַסְרִין דַּפִּין׳ (תַּרְגּוּם שָׁם), **עֶשְׂרִים דַּפִּים!** לִפְעָמִים ״קֶרֶשׁ אֶחָד״, לִפְעָמִים ״שְׁנֵי קְרָשִׁים״, וְזֶה הַקִּיר שֶׁל הַמִּשְׁכָּן! זֶה לְמוּד הַתּוֹרָה, דַּף! דַּף שֶׁל בַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא, **דַּפִּים! כַּמָּה שֶׁיְּכוֹלִים לְהַכְנִיס שָׁם...**

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת זֹאת – יֵשׁ לוֹ אֶת **אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ** בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְכֵן שֻׁלְחָן – אוֹכֵל בְּכַשְׁרוּת, מְדַקְדֵּק בַּאֲכִילָתוֹ שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עַל פִּי הַהֲלָכָה, נוֹטֵל יָדַיִם, מְבָרֵךְ בְּרָכוֹת, בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וְכֵן **מְנוֹרָה** – כְּפִי שֶׁרַבֵּנוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ: קְדֻשַּׁת שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת; **כָּל הַכֵּלִים הָאֵלּוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ!**

וּכְשֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים אֶת כָּל זֶה, בָּזֶה אָנוּ מְקַיְּמִים רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ״**קִיטוֹן אֶחָד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאָדוּר אֶצְלְכֶם**״.

וְאֵיךְ יוֹדְעִים שֶׁזָּכִינוּ בֶּאֱמֶת לְקַיֵּם אֶת הָרָצוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא? אִם הַשִּׂמְחָה נִמְצֵאת שָׁם, כִּי ״**עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ**״, זֶה הַסִּימָן הַמֻּבְהָק שֶׁהַמָּקוֹם

שֶׁלָּנוּ הוּא בֶּאֱמֶת מְקוֹם הַשְּׁכִינָה – אִם יֵשׁ שָׁם שִׂמְחָה!

וּבָזֶה אֲנַחְנוּ מַגִּיעִים אֶל קְדֻשַּׁת חֹדֶשׁ אֲדָר, שֶׁמִּשְׁמוֹ שֶׁל הַחֹדֶשׁ – ״אֲדָר״ – צוֹעֵק הַלָּשׁוֹן שֶׁל הַמִּדְרָשׁ הַנַּ״ל: ״**קִיטוֹן אֶחָד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאָדוּר אֶצְלְכֶם**״ – לָשׁוֹן שֶׁל ״אֲדָר״.

חֹדֶשׁ אֲדָר הוּא חֹדֶשׁ הַשִּׂמְחָה, שֶׁבּוֹ עַם יִשְׂרָאֵל מְכִינִים אֶת עַצְמָם לִקְרַאת יְמֵי פּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם יְמֵי שִׂמְחָה, שֶׁבָּהֶם עַם יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה מֵחָדָשׁ מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, מִתּוֹךְ אַהֲבָה, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (שַׁבָּת פח:): ״**הָדוּר קִבְּלוּהָ בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ**״, לָמָּה? כִּי הָיוּ מְקַשָּׁרִים לְמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק וּלְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, קִבְּלוּ אֶת דִּבְרֵי הַצַּדִּיקִים, הֲבִינוּ שֶׁזּוֹ הָעֲצָה הַיְחִידָה, הִתְחָרְטוּ עַל שֶׁלֹּא צִיְּתוּ בַּהַתְחָלָה, **מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק עוֹמֵד וְצוֹוֵחַ: אַל תֵּלְכוּ אֶל הָרָשָׁע הַזֶּה! אַל תֵּלְכוּ אֶל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת!**

אָמְנָם מְבִיאִים אֶת כָּל הַמַּאֲכָלִים בַּהֶכְשֵׁר הֲכִי מְהֻדָּר – יַיִן כָּשֵׁר לַמְהֻדְּרִין, אֹכֶל בְּכַשְׁרוּת מְהֻדֶּרֶת, **אֲבָל כָּל הָעִנְיָן פָּסוּל מֵעִקָּרוֹ! הַיְצֶר הָרָע יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִצְוֹת, הוּא יְפַתֶּה אֶת הָאָדָם לְמַכְשִׁיר טָמֵא בַּתְּרוּיץ שֶׁהוּא צָרִיךְ אֶת זֶה לְפַרְנָסָה וְכוּ׳, אֲבָל כָּל הָעִנְיָן הַזֶּה הוּא פָּסוּל!**

אִם אָדָם הוֹלֵךְ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּאֵיזֶה אֵרוּעַ וְכַדּוֹמֶה, עָלָיו לָדַעַת שֶׁהַהֶכְשֵׁר הוּא לֹא רַק עַל הָאֹכֶל – שֶׁהַכָּשֵׁר וְהַדָּגִים כְּשֵׁרִים... אֶלָּא הָאֵרוּעַ בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּשֵׁר! שֶׁבַּמָּקוֹם הַזֶּה יְדַבְּרוּ דִּבּוּרֵי תּוֹרָה, דִּבּוּרֵי קְדֻשָּׁה, וְלֹא חָס וְשָׁלוֹם הֶפּוּךְ! וּמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק צוֹעֵק: תִּזָּהֲרוּ! תִּזָּהֲרוּ!

אֲבָל לֹא זָכוּ לְהַקְשִׁיב בַּהַתְחָלָה, וְזִלְזְלוּ בִּדְבָרֵי מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק; הַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה סְעֻדָּה מְפֹאֶרֶת בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה בְּמֶשֶׁךְ שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם – חֲצִי שָׁנָה... וְיֵשׁ שָׁם ״**חוּר כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי בוּץ וְאַרְגָּמָן**״ וְגוֹ׳ (אֶסְתֵּר א, ו), וְהִתְפַּתּוּ לֵילֵךְ... אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יב.) שֶׁזֶּה גָּרַם אֶת הַגְּזֵרָה, ה׳ יִשְׁמֹר... **יֵשׁ צַדִּיק שֶׁעוֹמֵד וְצוֹוֵחַ, אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת מִשְּׁחוּ שֶׁלֹּא מִתְיַחֵם?!...**

וְהִנֵּה, חֵקִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הָמָן הָרָשָׁע, שֶׁהוּא הִגִּיעַ עִם גְּזֵרוֹתָיו, וְהָיָה נִרְאֶה כְּאִלּוּ הוּא תּוֹפֵס אֶת הַמּוֹשְׁכוֹת, וְעַתָּה יָבֹה מַכּוֹתָיו חָס וְשָׁלוֹם, אֲזַי הִתְעוֹרְרוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לִתְשׁוּבָה, כֻּלָּם בָּרְחוּ לְמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק: **מָרְדְּכַי, צַדִּיק, תַּצִּיל אוֹתָנוּ! אֲנַחְנוּ מִתְחָרְטִים! אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁלֹּא עָשִׂינוּ נָכוֹן, הָיִינוּ צְרִיכִים לְצַיֵּת!**

אֲבָל מַה שֶּׁקּוֹרֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים אֵצֶל בְּנֵי אָדָם, שֶׁעַד שֶׁלֹּא מְקַבֵּל אֵיזֶה שׁוֹט וְכוּ׳ – הוּא לֹא מִתְעוֹרֵר... הוּא מְנַסֶּה עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם, הִנֵּה יִהְיֶה שִׂמְחָה... יִהְיֶה כֵּיף... **אֲבָל הַצַּדִּיקִים נוֹתְנִים לָנוּ אֶת הַהֲכִי כֵּיף בַּחַיִּים! הֵם רוֹצִים אֶת הַשִּׂמְחָה שֶׁלָּנוּ לֹא** רַק **בִּרוּחָנִיּוּת, אֶלָּא הַשִּׂמְחָה בִּרוּחָנִיּוּת תִּגְרֹם גַּם שִׂמְחָה בְּגַשְׁמִיּוּת! שִׂמְחָה גַּשְׁמִית לְלֹא כָּל קֶשֶׁר לְרוּחָנִיּוּת – זֶה לֹא מַחֲזִיק הַרְבֵּה זְמַן... בְּאוֹתוֹ רֶגַע הָיִיתָ בְּשִׂמְחָה, הָיִיתָ בַּסְּעָדָה, וְזֶה נִגְמָר... מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם תִּתְקַשֵּׁרְתָּ אֶל הַשֹּׂרֶשׁ שֶׁל הַשִּׂמְחָה, בְּחִינַת** (יִתְרוֹ יח, ט) **״וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ ׳עַל כָּל הַטּוֹבָה׳״, זוֹ שִׂמְחָה נִצְחִית!**

שֶׁזֶּה סוֹד הַשִּׂמְחָה שֶׁל פּוּרִים, וְלָכֵן (אֶסְתֵּר ט, כח) **״וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם״** – זֶה אַף פַּעַם לֹא יִפָּסֵק! כִּי זוֹ שִׂמְחָה שֶׁזָּכִינוּ לְבַטֵּל אֶת עַצְמֵנוּ אֶל הַצַּדִּיקִים, וְזוֹ הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית.

יְדוּעָה שִׂיחָתוֹ שֶׁל רַבִּי נָתָן: **אִם יִצְעַק אָדָם אַרְבָּעִים יוֹם קֹדֶם פּוּרִים ״הַצִּילֵנִי מִקְּלִפַּת הָמָן עֲמָלֵק״, יִזְכֶּה לִרְאוֹת אֶת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה;** וְעַל כָּךְ יֵשׁ הַשּׁוֹאֲלִים: מַה פֵּשֶׁר הָעִנְיָן ׳לִרְאוֹת אֶת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה׳? הַאִם הַכַּוָּנָה שֶׁרוֹאִים מַמָּשׁ אֵיךְ שֶׁפִּתְאֹם נִכְנָס אֵיזֶה מְשֻׁחוּ תַּחַת אֵיזוֹ תַּחְפֹּשֶׂת – אוֹלַי הוּא מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק בֶּאֱמֶת... מָה הַכַּוָּנָה?

לִרְאוֹת אֶת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה הֵינוּ לִרְאוֹת אֶת הַצַּדִּיק שֶׁצּוֹעֵק לָנוּ דְּבָרָיו, קוֹרֵא וּמַכְרִיז לְכֻלָּם! ׳מָרְדְּכַי׳ הוּא בְּחִינַת ״רַב חֶסֶד״ (עַיִן לְקוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן ם), וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֻלִּין קלט:): **מָרְדְּכַי מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן? דִּכְתִיב** (שְׁמוֹת לב, כג) **מָר דְּרוֹר, וּמְתַרְגְּמִינַן: מֵירָא דַּכְיָא;** אוֹתִיּוֹת ׳מָרְדְּכַי׳, וּכְתִיב שָׁם **״בְּשָׂמִים רֹאשׁ״**, עִנְיָן שֶׁל רֵיחוֹת טוֹבִים, **אֵיזֶה רֵיחַ טוֹב הַצַּדִּיק עוֹשֶׂה! מַמָּשׁ רֵיחַ הַקְּטֹרֶת!**

וְאֶת הַקְּטֹרֶת עָשׂוּ דַּיְקָא עִם הַחֶלְבְּנָה, שֶׁהוּא הָיָה חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מִסַּמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת; יֵשׁ הַחוֹשְׁבִים שֶׁלּוֹקְחִים עֶשֶׂר סַמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְהִנֵּה יֶשְׁנוֹ הָרֵיחַ הַכִּי טוֹב... **לֹא! אִם אֵין אֶת הַחֶלְבְּנָה – אָסוּר בְּאַפָּן חָמוּר, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁכָּתוּב ״אִם חִפֵּר אַחַת מִכָּל סַמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה״, ח׳ יִשְׁמֹר...** אָמְנָם לְחֶלְבְּנָה יֵשׁ רֵיחַ רַע מְאֹד, אֲבָל אִם מַכְנִיסִים אוֹתוֹ בֵּין שְׁאָר הַסַּמְמָנִים הָאֲחֵרִים – דַּוְקָא בִּגְלַל הַחֶלְבְּנָה יוֹצֵא הָרֵיחַ הַכִּי טוֹב!

אֲבָל לָכֵן צְרִיכִים ״**חָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב חָדֵק**״ – צְרִיכִים לְכִתֹּשׁ אֶת הַסַּמְמָנִים בְּיַחַד הֵיטֵב, עַד שֶׁרֵיחַ הַחֲלְבְּנָה מִתְחַפֵּךְ לְגַמְרֵי... ״**מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים**״ – ׳הַקּוֹל׳ שֶׁאָדָם צוֹעֵק לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זֶה ׳**יָפֶה לַבְּשָׂמִים**׳ – זֶה נוֹתֵן אֶת כָּל הָרֵיחוֹת הַטּוֹבִים!

וְזֶה מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק, וְזוֹ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, שֶׁנִּקְרֵאת ׳הֲדַסָּה׳ (אֶסְתֵּר ב, ז), עַל שֵׁם הֲדַס – הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב, כִּי זוֹהִי דַּרְכָּם שֶׁל הַצַּדִּיקִים.

וְזֶה עִנְיָן שֶׁל ׳**לִרְאוֹת אֶת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה**׳, אוּלַי יִזְכֶּה הָאָדָם **לִרְאוֹתוֹ מַמָּשׁ בְּגַשְׁמִיּוּת**, אֲבָל יֵשׁ דֶּרֶךְ שֶׁהוּא מִתְקַשֵּׁר אֶל הַלִּמּוּד שֶׁל מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק, שֶׁיָּבִין מָה הַצַּדִּיקִים רוֹצִים מֵאִתָּנוּ, מְגַלִּים לָנוּ אֶת הַחֲשִׁיבוּת שֶׁל חֹדֶשׁ אֲדָר, שֶׁמִּתְקַיֵּם ״**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**״ – ׳**קִיטוֹן אֶחָד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאָדוּר אֶצְלְכֶם**׳.

וּמַהִי הַמְּגִלָּה? כִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ: **אֵיתוּ אַשְׁלוּ וּמוֹשְׁחוּ** – תָּבִיאוּ אֶת הַשִּׂמְחָה! אִם מַגִּיעַ חֹדֶשׁ אֲדָר, וַאֲנַחְנוּ חוֹתְרִים אֵיךְ לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, מְבַקְּשִׁים: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי רוֹצֶה לִשְׂמֹחַ! אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה!** אֲזַי אָז שִׂמְחַת פּוּרִים תַּשְׁפִּיעַ לָנוּ עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְכָךְ זוֹכִים לִהְיוֹת דְּבוּקִים בַּשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ – הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה הוֹלֶכֶת עִמּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדֻשַּׁת חֹדֶשׁ אֲדָר – חֹדֶשׁ הַשִּׂמְחָה, שֶׁנִּהְיֶה בֶּאֱמֶת שְׂמֵחִים, נִרְאֶה שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ תִּהְיֶה שִׂמְחָה תְּמִידִית, נִזְרוֹק כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׁטוּיוֹת וְכָל חֹסֶר הַשָּׁלוֹם, וְנַכְנִים הַיִּטֵב בְּדַעְתֵּנוּ שֶׁאִם יֵשׁ מַשֶּׁהוּ הַמַּפְרִיעַ לַשִּׂמְחָה – סִימָן שֶׁזֶּה מֵהַסִּטְרָא אָחֳרָא! אִם יֶשְׁנוֹ דָּבָר הַגּוֹרֵם תִּסְכּוֹל, מְרִיבוֹת וּמַחֲלֹקוֹת, זֶה הַסִּטְרָא אָחֳרָא! לִזְרֹק אֶת כָּל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁל ״אֲנִי צוֹדֵק״, ״הִיא לֹא צוֹדֶקֶת״, **שִׂמְחָה! וְאִם יֵשׁ שִׂמְחָה – סִימָן שֶׁאֲנַחְנוּ בְּתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה!**

שֶׁנִּזְכֶּה לָזֶה, וְנִזְכֶּה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת, שֶׁיִּשְׁפַּע עָלֵינוּ כָּל הַיְשׁוּעוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּקָרוֹב בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון:052-7691732

breslevsheli.co.il

הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳